

GOGA

Mojca Kumerdej

Gluha soba

Mexico ... Oooooo, Mexico ...

Iz vseh lukenj so me že vlekli, je ni človeške odprtine, v katero me ne bi tlačili, in ne izločkov, s katerimi me ne bi popacali, pokozlali, pos..., raje niti ne naštevam. Če bi bil človek, bi se ob takem načinu bivanja nenehno potil, tako pa se na veliko mečkam in precej prašim ... Ah, seveda, kako da sem tako zgovoren? Da sploh lahko govorim? Da sem sposoben misliti? O, ne, ne bom se poskušal izvleči s šintoizmom in svetovno dušo, ki da prežema vse, od ljudi, živali, rastlin do robotov, kamnov, pa tudi denarja. Čeprav me včasih menjajo z japonsci, ne pristajam na poenostavitve, da je živo vse, kar je. Ker se mi takšne razlage zdijo banalne. Ker me včasih po rokah mečkajo živi mrtveci in jim samo jaz dajem občutek, da so, in bi brez mene obstajali bistveno manj kot z domnevno dušo.

Torej – kako lahko mislim, medtem ko me vi dojemate kot en navaden umazan bankovec? Ja, kako le? – Takole: v življenju ljudi, pa tudi rastlin, živali in reči se primerijo čudne reči. Nekateri odgovori, pogosto dvomljivi in eni bolj butasti od drugih, se ponujajo sami od sebe,

lahko pa da odgovorov ni in so samo trapasto zastavljena vprašanja ... A da ne napletam in zapletam: veliko imam opraviti z ljudmi, od katerih se poleg bakterij, virusov, klic in vsakovrstne svinjarije hočeš nočeš lahko navlečem tudi nečesa takega, kar ljudje imenujete razmišljanje, pa čeprav gre večinoma za brezumno prestavljanje, sestavljanje in lepljenje vokalov in črk in je vse skupaj zelo daleč od mišljenja. Torej: razmišljam zato, ker lahko. Pika. Če verjamete, da lahko razmišlja vaš trapasti telefon, da razmišljajo stroji, pa da umetna inteligenca ni le umetna, ampak tudi inteligentna, potemtaka lahko razmišljam tudi jaz, saj je vame projicirane celo več čustvene in kognitivne inteligence kot v programe in naprave, pogosto celo več kot v ljudi. Ne nazadnje so že za štetje denarja potrebne osnovne računske operacije, za moje plemenitenje pa še kaj več.

Nimam ne čutov ne tipal, nimam nevronov, nisem mišica, pa je moja vrednost vseeno mogoče napihovati in razpočiti. Sem le navaden kos papirja, zdrarsan in pomčkan, materialno vreden manj od toaletnega papirja, sicer pa toliko, kolikršno vrednost mi pripisuje mehiški monetarni sklad, in čustveno, kolikor je kdo v stiski, pohlepen ali željan, in kar niti ni odvisno od imetnikovega gmotnega stanja. Mnogi si me namreč poželijo hipno, saj ko je nuja huda, je skozi mene treba potegniti na hitro.

Ooo, in tega je veliko! Čeprav nas včasih zberejo na kup in nas na državne stroške v državnih pralnicah operejo, se na nas zelo hitro spet prilepi človeška umazanija, fizična, pa tudi karakterna. Naj pridem iz pralnice še

tako lep, čist in opran, je na meni vselej nekaj nagnusno umazanega. Ampak taka je moja denarna narava, in to ne le zaradi dejstva, da krožim po državi, katere navade in običaji so globoko povezani tudi s kriminalom in vedenjskimi vzorci, ki vključujejo uporabo raznolikih substanc in kemikalij. Kajti čim zapustim roke kakega reveža ali reve, ki me stežka da od sebe, se že znajdem v centrifugi čudnih poslov, uporab in menjav.

»Pa kdaj bo že tega konec?! Naj me že enkrat neki zadetek dokončno zmečka in zažge! Ker to ni dostojno, ne za človeka ne katero drugo živo bitje. Ne za entiteto, kot sem jaz!« včasih jamram sam pri sebi in še raje v družbi svojih kolegov. »A je pri vas, tam daleč na drugi strani oceana, kaj drugače?« kdaj povprašam evropske eksote in mi odgovarjajo, češ da odvisno ...

»Ja, ja, se razume, vse je vselej od nečesa odvisno,« jih, mečkače, prekinem. In vprašanje konkretiziram: »No, a ste na drugi strani oceana v istem sranju, kot smo mi tule v deželi Majev, koruze, Aztekov, tekile, sombrero in odsekanih glav?« Namerno uporabim kliše, saj koliko jih pa dejansko ve, da rojstni kraj čokolade ni Švica ali Belgija, ampak Mehika, pa da Carlos Santana ni Portoričan oziroma Brazilec, ampak je v rodnem mehiškem Autlánu že kot mali mariači v očetovem bendu brenkal na kitaro, pa da Grk Zorba Anthony Quinn ni bil Grk, ampak kot Manuel Antonio Rodolfo Quinn Oaxaca rojen v severni mehiški državi Chihuahui, po kateri so poimenovani žepni pasji bevškači, pa da Octavio Paz ni bil Argentinec in Carlos Fuentes ne Kolumbijec, ampak oba Mehičana,

tako kot sta Mehičanki Salma Hayek in nesmrtna Frida Kahlo ... Da niti ne omenjam mehiške kinematografije in dejstva, da se iz Mehike po svetu ni razširila le tortilja, ampak leta 1940 tudi barvna televizija ...

»No, a ste vi severno od nas in na drugi strani oceana v istem zosu, kot smo mi v mehiški salsi?«

»Kaj pa vemo,« mi odgovarjajo ameriški dolarji, »morda niti ne,« momljajo kanadski dolarji, »pravzaprav smo na tej Zemlji ekumenske vere v kapital v istem dreku vsi,« so običajno požvečeno didaktični evri. »Poleg tega nismo digitalni, ampak tradicionalno papirnati, taka je naša usoda, tako smo narejeni,« dodajo.

»Dobro, pa ta svet ne bo že enkrat propadel?« sem distopično nepopustljiv.

»O, bo propadel,« mi odgovarjajo dolarji, »dvignila se bo morska gladina in zalila planet, da bo morda ostal le še kak otoček, kjer za preživetje niti ne bo potreben denar, ampak trnek, kak nož, ker bi znalo biti hrane bolj malo, zagotovo pištola, pa roke, namesto z nami bodo ljudje neposredno menjali svoje storitve, namesto nas bodo drug drugemu kradli organe in ude ...«

»Pa je blizu ta dan?« vsega naveličan vztrajam.

»Kako da ne,« mi odgovarjajo bolj mračnjaške med valutami, »primanjkovalo bo vode in hrane in človeštvo bo postajalo vse bolj popadljivo, med seboj se bo klalo, še bolj se bo klalo, kot se kolje sedaj, nato pa bo počasi ali kar na hitro pocrkalo.«

»Pa dobro, kdaj ... kdaj nastopi ta dan?« ne neham najedati.

»Niti ne tako daleč v prihodnosti. Lahko da se bo človeštvo samo med sabo dokončno pobilo, lahko da bo sonce počasi skurilo vse, kar lahko zgori na tej zemlji, in ljudje lahko gorijo, jih žgejo pred pokopi, o, so jih žgali žive v ne tako oddaljeni preteklosti, ljudje se od pamti-veka žgejo med sabo, to je v njihovi naravi,« mi stresajo bolj temperamentne valute, medtem ko nadute nordijske krome hladno molčijo oziroma pripomnijo kakšno, ki nima smisla, ni smešna in jo še v istem hipu pozabim.

»Pa naj me že enkrat en norec požre, naj se entropijsko čim prej razblinim v popolno mirovanje!« O, ker to pa vem, kaj je entropija, sem se z njo skoraj dva tedna leže seznanjal v knjigi enega študenta, ki me je imel za kazalko, dokler me ni sredi neke noči zvil in skozme puhnil eno reč, ki ni bila običajna bela prašina. Samo dvakrat je vpihnil, zavrtel z očmi in me izpustil iz roke, da sem lahkotno pristal na odprti strani, kjer je bil razložen pojem entropije, nato pa je z glavo treščil name in se po meni začel sliniti, da niti dihal ni več in je samo še teklo po meni. Tale knjiga je njegova zadnja, me je spreletelo, ta bo končal kot pojem, na katerega je usekal, sem se sprijaznil, dokler nisem v sobi zaslišal znanega tacanja, ki je vanjo skočilo skozi priprto okno. Brkatemu sivo-črnemu Demončku se je ob pogledu na študenta in njegovem skozlanem vonju samodejno razprla čeljust, iz katere je telebnila od smrtne groze otrpla miš, nato pa se je začel okoli njega motati, ga ovohavati okoli ust in nosu ter predirljivo zavijati.

Deri se, Demonček, na vse pretege se deri! sem ga bodril. Ker če malega ne rešiš, boš obsojen na samopreživetje,

na lovljenje miši in podgan, celo kaka kača se verjetno najde v tem usranem okolišu, in ne bi bil presenečen, da ti gre poleg miši tudi lovljenje kač dobro od tac. A ti bo mnogo težje kot zdaj, ko se zjutraj zbudiš in se po zajtrku prenažrt prekucneš na blazino ter odspiš še kakih pet, šest ur, nato pa ob turobnem vremenu ob oknu ali na mizi še naprej poležavaš ter občasno izsiljuješ za hrano, in te le, če je dan lep, suh in ne prevroč, zgrabi plenilski nagon, da se odpraviš ven na športni lov in terenski obhod. Zatorej, Demonček, zavijaj in tuli, da pride čim prej kdo pogledat in te reševat, sem navijal za mačka in študenta, in Demonček se je drl, kot da bi me razumel. Nekatera živa bitja, konkretno ljudje, me zelo dobro razumejo. Mnogi sicer z mano ne znajo ravnati in se me nespametno prehitro, in to za popolne bedarije, znebijjo, mnogi si niti ne morejo privoščiti, da bi v moji družbi ostali dlje. So pa med njimi tudi taki, ki me občasno razgrnejo in si me z zanimanjem spoštljivo ogledujejo – debelo petico, ob njej stisnjen par ničel in poleg podobo – na eni strani lepo Frido Kahllo, na drugi njenega debeluha Diega Rivero, slikarja oba, ona mnogo boljša od njega, on pravzaprav bolj ilustrator kot slikar, in kot me obveščajo kolegi, je Frida danes vredna mnogo več od zavaljenega Diega.

Med mačjim dretjem je stanovanje odklenila mlada sosedka, ki sicer med študentovimi odsotnostmi popazi na Demončka, predvsem pa se z malim po tem, ko enega skadita, dobro kresneta. Kar tako, brez obveznosti, brez plačil in dolgov, prijateljska ljubezen pač, nič strašno velikega, a zato mnogo bolj trajnega od operetnih navez,

ki sprva špricajo od čustvenih izbruhov, ko se delujoča mehanizma obrusita in izrabita, da med njima ne prihaja več do trenja – tudi trenje sem kot kazalka v študentovi fizikalni knjigi predelal –, pa za razmerje zmanjka energije, čeravno lahko take kalcinirane povezave zdržijo desetletja.

Mlada sosedka je takoj prepoznala resnost situacije in pri priči poklicala urgenco, da so malega že čez četrto uro na mizi poleg mene oživljali in ga nato na hitro odnesli. Zakaj, mulec, pa nisi šel raje študirat biokemije, ker tale fizika, ali kaj že imaš vpisano, ti v življenju kaj dosti ne pomaga, sem ga po njegovi vrnitvi nekaj dni bledega in prestrašenega motril. A je bil potem kar v redu. Kdaj pa kdaj je še zmotal smotko in si jo podajal z rešiteljico, a se usodnih eksperimentov ni več loteval, kmalu zatem pa se me je na neki trgovski blagajni tudi za vedno znebil.

Vendar se zgodbe niso vedno dobro končale. Ničkoli-kokrat so me ukradli. Hitre, tanke, majhne in mesnate roke so me v množici vlekale z moških ritnic in iz lepих ženskih denarnic, nahrbtnikov in torbic. Nekoč sem zatačen v nosu nekega tipa en teden čakal, da so ga usmrajenega v stanovanju končno našli, pri čemer me je neki policist niti ne na skrivaj izvlekel iz mrtvečevega nosa, me doma na roke lepo fino opral in moje finančno življenje se je lahko nadaljevalo.

Ja, ampak vseeno, kako to, da lahko ... Basta! Dovolj! Zavedam se, da je moje govoričenje sila nenavadno, a saj v resnici ne slišite mene! Kdo pa pravi, da denar govori? Kar slišite, medtem ko tole berete, je vaš lasten, notranji

glas v vaši domnevno lastni glavi, s čimer nimam nič. Saj kdo pa pravi, da jaz sploh karkoli sem oziroma imam, čeravno se znam učinkovito izražati. Ooooo, zmožnosti izražanja mi ni mogoče odreči! Sem sredstvo najrazličnejših izrazov! Nekateri me uporabljajo kot čopič, pisalo, kamero, drugi me gnetejo in napihujejo kot testo, ker z mano je mogoče izraziti malodane vse – srečo, zadovoljstvo, upanje in obup, poželenje, moč in norost, pa tveganje, agresijo, varnost, požrešnost, pohlep in sočutje in ... seveda ... kakopak ljubezen, ki v moji navzočnosti velikokrat zveni takole:

»Vse ti dam, kar imam, samo povej mi, kaj si želiš ...«
 čemur nato sledi odziv: »Ne potrebujem vsega, vse je preveč abstraktno in torej neuporabno, v resnici nič več od ništrca. Raje kot vse bi nekaj konkretnega, par čudovitih salonarjev, na primer, ki resda niso poceni, ki so pravzaprav salamensko dragi, vendar, aaah, diiihhh jemajoči!!«

»Toda ljubica, čevljev imaš že tako preveč ...« sledi pomislek ponudnika. »Čakaj, čakaj,« se objekt ljubezni upre, »praviš, da si mi pripravljen dati in storiti vse, potem pa se zatakne že pri enem paru čevljev ... Dobro, tudi prav, kajti poznam marsikoga, ki bi mi bil pripravljen dati celo tisto, kar sploh ne vem, da si želim ...«

Ali pa: »A ni žalostno, da nimam niti svojega avtomobila? Seveda si imel prav, da sem se tiste stare kripe znebil. Ni se ujemala z mojimi novimi mokasini, ni se ujemala s tvojo hišo, pred katero sem začel parkirati, barvno se je tepla z mojimi brčicami in zalizci, zatorej dragec, če me

želiš resnično osrečiti, potem bi enega novega, lepega, še čisto nič rabljenega ... če že ... če me imaš resnično rad ...«

Ali pa: »Katastrofa!« In ji pomoli kup neplačanih položnic. »Če vsega ne odplačam do ponedeljka, letim iz svoje luknje ...«

»Brez skrbi, plačam jaz, sicer pa položnice ne bodo več prihajale na tvoj naslov, ker se boš že jutri preselila k meni ...«

»Kako?!«

»Zakaj bi stran metala denar, ko pa je moje stanovanje dovolj veliko za obe in predvsem preveliko za mene samo. Preveč osamljenosti se je naselilo v njem, samota pa se zarije prav v vse luknje in lepljivo prelepi pohištvo in stene do visokih polic, na katerih ne dosežem knjig in tega niti ne poskušam. Ne upam si lesti na lestev, saj če se spodmakne in padem, me ne pobere nihče in lahko da s polomljenimi vratnimi vretenci od bolečine in še verjetneje od lakote v lastnem stanovanju umrem. Če me ne pokličeš ti, je zelo malo verjetno, da me sploh kdo pokliče. Vse te knjige, vsi ti napisi, plakati, sporočila na hladilniku in stenah, vse to imam zato, da vame zrejo besede, da me gledajo sporočila in podobe, ker sicer bi se mi ob večerih, ko se vrnem domov, od samote in osamljenosti zmešalo. Ker jaz potrebujem nekoga, da me nagovarja, pa čeprav predmete, reči, raznorazne umisleke, a še bolje od reči so ljudje ... Daj sem te položnice, jih zdajle plačam po spletu, jutri, ko se zbudiva, dejansko pojutrišnjem, ko bo ponedeljek, pa naročim in plačam kombi, da še isti dan svoje reči iz one luknje dokončno preseliš k meni ... In potem bova dve ...

in bom brez strahu prislonila lestev in se po njej povzpela, da sploh vidim, kaj vse je na zgornjih policah ... «

»Kako?! Že v ponedeljek?« se zaslišijo od ponudbe odbite besede, »ali ni malo prekmalu? Komaj se poznavam, slabo se poznavam ... Kaj če bi počakali?«

»Zakaj bi čakali, položnice, na primer, ne morejo čakati ... «

»Že, že, ampak midve sva dve, vsaka s svojo zgodbo in s svojo preteklostjo ... in kdo ve, ali tudi s skupno prihodnostjo ... «

»Ne razumem, sem mislila, da si me resnično želiš, da želiš biti v moji bližini ... «

»Ne razumem, sem mislila, da me resnično ljubiš ... da me nočeš zadušiti ... «

»Zadušiti?! Le želim si, da sva jaz in ti ... dve ... midve ... skupaj ... « Medtem ležim na mizi in izmenično škilim k eni in drugi in pomislim: ne bo šlo, za dvojino je potrebno tveganje, ena bi, druga ne bi, ena bi varnost in vseljeno bližino, druga bi plačilo položnic in svobodo ...

Pogosto sem motiv in sredstvo nasilja, a včasih sem navzoč ob grozodejstvih, ob katerih bi se mi strgalo srce in se mi strgalo povsem, če bi imel vitalne in kognitivne organe, tako pa lahko le nemočno prisostvujem – jaz v Mehiki in podobno tudi moji kolegi na drugih koncih sveta, vse od Latinske Amerike, Afrike, Indije, Daljnega vzhoda in Avstralije pa prek Pacifika do ameriške in evropske celine.

Pred meseci so me po petkovi popoldanski izmeni v svežnju s par bankovci izročili Tianni, drobceni temnolaski toplih čokoladnih oči, ki je tretjič prejela plačo, odkar

je bila zaposlena v maquiladori, kjer sestavljajo električne aparate. Plača je bila borna, a prislužen denar je bil njen. Že v ponedeljek zjutraj polovico zaslužka pošlje domov v presušene hribe, ki jih je zapustila zato, da ji življenja ne bi bilo treba preživeti z grozdom otročadi ob peki tortilj ter pletenju visečih mrež in torb, po katere dvakrat mesečno prihajajo iz mesta, kjer jih prodajajo turistom.

Dvajset minut čez deseto uro zvečer Tianna s sodelavkami zapusti tovarno in sede na avtobus. Klepet, na trenutke celo smeh utrujenih žensk in deklet je z vsako postajo redkejši. Ko se na izstop pripravlja predzadnja med njimi, me obide zla slutnja. Sprejmi prijateljčino povabilo, Tianna, pojdi z njo in prespi noč pri njej, jo nemo prepričujem. V tvoji sobi na robu barakarskega naselja te ne čaka nič, če prespiš pri prijateljici, pa lahko jutri dopoldne skupaj odideta po nakupih in nato zvečer na zabavo v bližnjem gostilniškem vrtu, kjer bo tomboli sledil ples z mehiško polko in salso. A se Tianna zahvali in odkimava, saj da bi se rada po napornem tednu naspala in da se tako ali tako vidita že čez nekaj ur.

Prijateljica na postaji izstopi, in tik preden se vrata avtobusa zapro, vstopijo štirje moški in sedejo nekaj vrst za Tianno. Avtobus odpelje in se na naslednji postaji ne ustavi. Avtobus vozi in moški vstajajo s sedežev ter se bližajo Tianni. Avtobus zadnjo postajo zaobide in zavije na neosvetljen makadam in se ustavi ... Ob njenih krikih bi se najraje raztrgal, če bi mogel ... a sem v kuverti, zatlačeni v njeno torbico, povsem brez moči ... ker sploh ne gre za denar, ampak za moško sovražnost, ki se mi gnusi

do obisti ... Ko Tiannini kriki utihnejo, se preklinjanje in režanje pomešata s šumenjem polivinila ... nato se njena torbica odpre in krvavo sluzasta roka nas bankovce izvleče iz kuverte ... Tiannine oči so morda ostale odprte, toda žar, s katerim se je pred meseci s suhega podeželja spustila v mesto, je ugasnil v njih in želatinasto zamrznil ...

Sem pa lahko tudi izraz sočutja in to vlogo še posebej rad odigram. Nekaj mesecev sem živel z damo, katere damskost bi bila verjetno diskutabilna, a je z mano ravnala nežno, elegantno, lepo. Morda mi je bila pri mojem sicer metaforičnem srcu tudi zato, ker je s svojimi puhastimi brčicami spominjala na lepo Frido in si jih vsako jutro epilirala. Saj bodo nehale rasti, sčasoma jih bo vse manj, tako mi je zagotovil zdravnik, je razlagala v telefon, sicer pa so brčice na meni kot zelo posebni ženski lahko celo šarmantne, ni res?

Lepo sva skupaj živela, dokler me ni malo pred božičem s svojimi dolgimi, vinsko rdeče nalakiranimi nohti kot s pinceto stisnila in me skrbno vstavila v skoraj zlato kuverto. Kar nekaj časa sva hodila, vseh mi je bilo elegantno toktokanje njenih pet, o, ona je v visokih petah znala hoditi. In potem sva se vzpela po kamnitem stopnišču, dvakrat pozvonila in vstopila. Debel frančiškan jo je presenečen pogledal in ji sumničavo ponudil, naj sede. Na vprašanje, ali bi morda kozarec vode, je z dlanjo prefinjeno odmahnila in v loku s krožnimi gibi iz torbice izvlekla skoraj zlato kuverto.

»Za uboge otroke, za sirote ...« je kuverto položila na mizo.

Frančiškan je kuverto odprl, nato pa se uradniško odkrhnul, jo pospravil v predal in rekel: »Naj vam bog povrne v imenu ubogih otročičev. Kako pa je ime cenjeni dobrotnici?«

Ni je vprašal, kako ji je ime, ampak jo je naslovil v tretji osebi, vendar se dobrotnica ni zmedla in je mirno odvrnila: Ariela Lozano Macias, ob tem pa zaškripala z glasom, kot da bi na rahlo zarenčala, ter ponovila: »Ariela ... Ariela pomeni božja levinja«, in ker cerkveni uradnik ni pokazal ne začudenja ne zanimanja, pridala: »Božja levinja ... levinja od boga, našega boga.«

Cerkveni uradnik je prikimal ter jo še enkrat sumničavo ošvrknil s pogledom. Frančiškaneu se ni niti sanjalo, da je Ariela denar prinesla osebno in ga poklonila ustanovi tudi zato, da bi lahko svoje novo, svoje uradno novo ime prvič izrekla javno, in ne kot doslej v kaki smrdljivi luknji, ne na stranišču, na parkirišču, ne v temnem hodniku ali kje za vogalom. *Ariela*, je ponovila in vokal *a* na koncu imena še posebej poudarila. »Tudi sama nisem imela sreče v otroštvu, tako kot tule ubogi otročiči sem se kot punčka nežnega deškega videza bog ve kako znašla v podobni ustanovi. Ni bilo lahko, a sem preživela.« In odslej bova s končnico *a* živeli javno. Drago me je stala, a se je splačalo, je sama pri sebi zmagoslavno zaključila.

Dobro, sem pomislil, lepo si to naredila. Ne oziraje se, ali boš brke božje levinje obdržala ali si jih boš brila, so tvoje mehke negovane roke z mano ravnale lepo. Nisi me mečkala, ampak me nežno preprijemala, me s konicami nohtov prelagala v denarnici iz imitacije ozelotovega

usnja, in čeravno se je že nekajkrat zdelo, da se bova razšla, in si me iz nje že na pol izvlekla ter me stiskala med prstnimi blazinicami, si me vsakič pospravila v denarnico in jo zaprla. Tudi tedaj, ko si se ustavila pred izložbo in se kot uročena zagledala v čudovit plašč amarantno rdeče barve. Odprla si denarnico, se zazrla v nas bankovce in nas z nohti prevetrila. Ne, Ariela, ne še, sem prosil, bodiva še malo skupaj, v tako fini, kultivirani družbi še nisem bil nikoli. Ne potrebuješ tega plašča, lepa si in še lepša boš, ko bo vse skupaj za tabo, in ona je, kot da bi slišala moje papirnate misli, denarnico počasi zaprla in se napotila proti domu, kjer je pred majhnim oltarčkom prižgala svečo svetima Kozmi in Damijanu ter portugalskemu svetniku Janezu od Boga, božjim asistentom pri bolnišničnih posegih. V zahvalo, ker je šlo vse dobro. Ker lahko tudi ne bi in bi se prav lahko kaj zapletlo, da ne bi bila videti kot levinja od boga, ampak biblijska pošast, lahko da niti ne bi preživela.

»Ker ne bo enostavno ...« jo je nekaj tednov pred tem opozoril kirurg, medtem ko sem prisluškoval v njeni dišeči zaprti torbici.

»Naj stane, kar hoče,« je odvrnila. »Čeravno denarja nimam veliko, če bi imela več ... če bi imela dovolj, bi odšla na pravo kliniko in ne v tole polkletno kirurgijo.«

»Kaj pa ji manjka?« je skoraj užaljeno vprašal kirurg, »samo pogledjte tele kaktuse, dalije, pasijonke in božične zvezde, kako lepo cvetijo na hodniku. Tule je dobra energija, vse tole cvetje sadim, presajam, obrezujem in negujem z lastnimi rokami.«

»Že, že, toda ali bosta razen kaktusov in božičnih zvezd poleg tudi kak anesteziolog in medicinska sestra?«

»Brez skrbi,« ji je odvrnil, »dobite močno anestezijo, pa tudi medicinsko osebje bo poleg. S svojo ekipo sem izvedel nič koliko takih posegov, pri vas pa sploh ne bi smelo biti težav, saj ste disciplinirana pacientka. Hormoni so vas že lepo predrugačili, zdaj pa še odrežemo odvečno tkivo in nato vse lepo zašijemo.«

»Ampak vseeno – tole ni čisto prava klinika.«

»A saj pred tem sem takšne posege izvajal na pravi kliniki ...«

»Zakaj pa jih zdaj opravljate v kleti med kaktusi in pasijonkami?«

»O, to pa je dolga zgodba ...«

»Ki jo, domnevam, lahko poveste na kratko ...«

»Naj bo, da ne boste dvomili o moji strokovnosti. Takole je bilo: z moje strani je bilo vse izvedeno in opravljeno tako, kot se šika, zapletlo se je pri dveh pacientih. Predhodno sem obe stranki informiral, da se odločata za nepovratni poseg, in ju nekajkrat vprašal, ali se tega zavedata. Seveda se, sta odgovarjala, druge možnosti niti nimava, ker ali se zelo, torej povsem spremeniva, da naju nikoli nihče več ne prepozna, ali pa sva že zdaj na temle mestu mrtva.«

»Ampak to je zelo velika, dokončna odločitev,« sem ju opozoril. »Ali ne bi raje na tem planetu poiskala kak odročen kraj, kjer bi se zgolj operiranih obrazov pomešala med tamkaj živeče in se med njimi na veke vekov izgubila?«

»Ni takega kraja ne na Zemlji ne kje drugje v vesolju, kjer bi naju ne izsledili. Zelo so vztrajni in odlično zverzirani. Dobro jih pozna, pred mnogimi leti sva z njimi sodelovala, nato so se naše poti razšle, dokler se nedavno, tokrat na nasprotnih straneh, nismo spet srečali. Še bolj kot nekdanj so izurjeni, pa tudi manj potrpežljivi. Pravijo, da z leti človek postaja vse manj potrpežljiv, kar za naju zagotovo velja. Skoraj dvajset let sva v poslu, stara že skoraj trideset let, in da sva jih dočakala, v najinem poklicu ni sreča, ampak čudež. Brez zavetnikov in svetnikov,« sta sprejemala obeske, ki so jima bingljali z verižic, »bi bila najmanj deset, če že ne petnajst let mrtva. Pač opravlja tvegan poklic ...«

»Ni nas malo v tveganih poklicih, toda ali sta resnično zatrdno prepričana?« sem ju vprašal ponovno. Grobo sta me prekinila: »Nisva ne gluha ne zabita! Najino identiteto je treba s tega planeta zradirati, zato ni druge možnosti, kot da si spremeniva spol, sicer nama ga bodo spremenili oni. V času, ko smo delali skupaj, sva še kot mulca marsikomu lastnoročno odrezala jajca, mu jih zatlačila v usta in porinila globoko v goltanec, da se je s svojimi modi zadušil, če ni že prej izkrvavel s svojim tičem v ustih. In od takrat so izobrazili še več novih, zelo mladih kadrov, ki dela še ne opravljajo rutinsko, ampak z radovednostjo in s strastjo ...«

»Prizanesita mi s podrobnostmi,« sem ju ustavil. »Če sta se tako odločila, sta se pač odločila, vendar bosta morala pred operacijo in po njej dosledno upoštevati moja navodila ...«